

SVYTIURYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarría 882
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y de 18 a 20 horasSEMENARIO LITUANO "E L F A R O"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANALIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJACorreo
Argentina

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDAKaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 a.

METAI X. — BUENOS AIRES, Ketvirtadienis Rugpiūčio - Agosto 17 d. 1939 — Nr. 429.

Neramumai Ispanijoje

Madridas. Šiuo laiku tebevysta neramumai Ispanijoje. Neseniai, kaip žinoma, 53 žmonės buvo sušaudyti, kadangi jie buvo užmušę majorą Gabaldoną, jo dukterį ir policininką Diez. Karo Tary-

bai tenka spręsti daug bylų dėl apvogimų, 'apiplėšimų ir kit. Gen. Franco paskutiniu laiku stengiasi sulipdyti įvairios pasaulėžiūros žmones, vienom vieneton.

Radikalai Nužudė Dvyliką Vyskupų

Vatikanas. Iš tikrų šaltinių dabar žinoma, kad Ispanijos karo metu radikalai nužudė 12 vyskupų. Nužudyti buvo sekantieji vy-

skupai: Olmos, Milan, Laguna, Jimenez, Martin, Platero, Miralpeix, Barroso, Perez, Echevaria, Polanco ir Irovita.

Vokietija Pakvietė Lietuvą

Kaunas. Generalas Nagius ir Užsienų Reikalų Ministerijos direktorius, p. Morkaitis yra Vokietijos valdžios pakviesti dalyvauti ateinančiame tautiniame

socialistų kongrese. Numatyta kongresui vieta-Nurembergas.

Sakoma kad abudu lietaviai priėmė kvietimą.

Prof. Pakštas Gavo Švedijos Pažymėjimą

Kalifornija. Garsus Lietuvos Universiteto profesorius dr. Pakštas gavo žinią, kad Švedijos Karalius teikėsi jį atžymėti, pakeldamas į Vasos ordino karininkus. Pažymėjimas būsiąs įteiktas Švedijos Pasiuntinybėje Washingtone. Prof. Pakštas daug

darbuojasi suartinti Lietuvą su Švedija.

Dabar prof. Pakštas laiko paskaitas garsiaame Kalifornijos Universitete. Taip pat jis sako prakalbas ne vienoje lietuvių kolonijoje.

Prancūzijoje Komunizmui Nesiseka

Parizius. Prancūzų laikraštis (komunistų) pranešė, kad 1936 metais Prancūzijoje komunistų jaunimo organizacijoje buvo 87-

7711 nariu. Šiais metais iki šiol yra įsirašę 54.771. Laikraščiu skaitymas taip pat sumažėjo.

Anglijos Lakūnų Nelaimės

Londonas. Anglijos lakūnams nekaip sekasi. Apskaičiuojama, kad šiais m. iki šiol įvairiose nelaimėse yra žuvę apie 130 lakūnų. Ne senai įvyko 1300 orlaivių ma-

niebrai. Čia ir neapseita be aukų: jūrose dingo penkių žmonių įgulos lėktuvas, keturi užsimušė, ir keturi lakūnai išsigelbėjo jų lėktuvui krentant žemėn.

Dideli Komunistų Spaustuvių Nuostoliai

Moskva. Bedievių laikraštis

„Antigis“ praneša, kad Maskvos komunistų spaustuvių per pereinamus metus turėjo 4.500.000 rublių nuostolių, nes dykai žmonėms išdalino 1.000.000 egzempliorių bedieviškos literatūros. Sovietų valdžia pasižadėjo sumokėti pusę nuostolių, kitą dalį sumokės partija.

GIMĘ NEPAPRASTAS KODIKIS

Manila. Šiais visos miesto gyventojai kalba apie gimusių kūdikį, jo širdis yra iš lauko pusės. Motina kuri yra giliai tikinti katalikė, sako, tai įvyko dėl to, kad prieš tai ji karštai meldėsi prieš paveikslą, kuris rodė Kristų su atvėrta širdimi. Dr. G. del Castillo sako, kūdikis greičiausiai galės sveikai gyventi.

KEISTA MIRTIS

Londonas. Anglijos lakūnas, Ronaldas Williams mirė keista mirtimi. Jam bevairuojant savo lėktuvą, kito lėktuvo sparnas užkliudė jį, ir nelaimingajam žmogui nukrito galva.

Nors šis stebėtojas lėktuve užmuštas, bet to lėktuvo aviatorius ir jį užkliudęs aviatorius, laimingai nusileido žemėn. Lėktuvai gerokai apkulti.

GEREJA MIŠKO KAINOS

Paskutiniu laiku iš įvairių užsienio pirklių ir firmų gaunama užklausimų dėl miško ir miško medžiagos pirkimo Lietuvoje. Šiuo metu siūlomos žymiai aukštesnės kainos nei nei prieš kelis mėnesius. Tačiau nuostatyta miško kirtimo normų nedidinti.

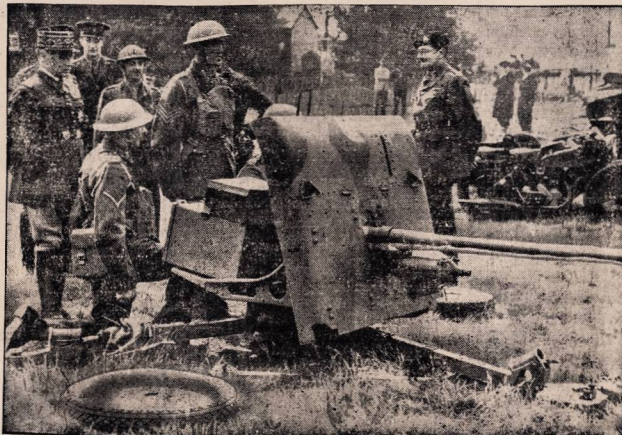
10 NAUJŲ NOTARŲ

Tesingumų ministras nutarė padinti notarų skaičių Lietuvoje. Bus paskirta apie 10 notarų mazesniuose miesteliuose. Tuo norima palengvinti gyventojams sudarinėti notarinius dokumentus.

GREIT GAUSIME ŠEŠIS NAUJUS GARVEŽIUS

Geležinkelių Valdyba Čekoslovakijoje yra užsakiusi šešis greituosius garvežius, kurie netrukus bus atgabenti į Lietuvą. Iki šiol tarptautinius traukinius vežioja nelabai pajėgūs garvežiai, kurie didesnį vagonų skaičių negali vežti tarptautiniams traukiniams įprastu greičiu.

Kaunas Londono lietuviai per Draugą į Užsienio Lietuviams Remti paaukojo Ginklų Fondui 1.821,35 Lt, kuriuos atvežė Londono lietuvių ekskursija; ekskursijos dalyviai patys Ginklų Fondui dar suaukojo 115 Lt.

Prancūzų ir anglų karininkai, apžiūri naują prieštankinį pabūklą.

Argentinos Didvyrio Pagerbimas

Buenos Aires. Karo Ministerijos rezoliucija, rugpiūčio 17 dieną, aštuonių dešimtų devynių metų San Martin mirimo progą, bus tinkamai paminėta diena. Ypač bus sakomos kariuomenei kalbos, liečiančios šio didvyrio

asmenybę. Mirimo dienoje, 3 val po pietų, pasigirs Granadierių trimytai, po kurių bus penkių minučių tyla. Prie Katedros, kur yra palaidotas šio didvyrio kūnas, taip pat bus atitinkamos iškilmes.

Mischa Elmanas Atvyko

Buenos Aires. Mischa Elmanas, visame pasaulyje garsus smuikininkas, jau kelinta diena kaip vieši Argentinoje. Nežinoma kiek ilgai virtuozas pasiliks sostinėje.

Tačiau muzikos mėgėjai eina atidžiai jo klausytis. Paskutinį kartą šis smuikininkas lankėsi Argentinoje 1934 metais.

Mirė Užnuodyti Trys Vyrai

Buenos Aires. Trys ligoniniai iš Hospicio de las Mercedes mirė nuo nuodų. Mat slaugytojas gavo iš daktaro nurodymą duoti ligo-

niams tam tikrus vaistus. Gi jis, apsirikęs, vieton tų vaistų, padavė nuodus. Trys jau mirė o kitas sunkiai užnuodytas. Slaugytojas išsireikavo policijai.

\$ 50.000 Už Arklių

New York. K. Howard nupirko iš vieno Argentinos arklių savininko arklių už \$ 50.000. Arklys skaitomas vienas iš geriausių

lenktyniuojančių keturkojų. Manoma, kad šis arklys „Gražiausias“, lengvai nugalės visus kitus oponentus lenktynėse.

Švenčia 75 Metų Jubiliejų

Genova. Rugpiūčio 22 d., Raudonasis Kryžius švęs savo 75 metų sukaktuvę. Kaip žinoma, beveik kiekvienoje šalyje randasi

tos didelės organizacijos skyriai. Jos narės ir nariai pasekmingai veikia per karus, potvynius bei kitas nelaimės, rūpinamiesi žmonių kuniška gerove.

Vilniuje

KAILIŲ MUGĖ

Liepos 19 d. Vilniuje atidaryta Penkta Tarptautinė Kailių Mugė. Ji yra prie Legijonų gatvės. Pastebėta, kad šiamet, esant neramiam, netikram laikui, kailių mugė yra nedidelė.

ANDRŲ PADARYTI NUOSTOLIAI

Paskutiniu laiku siantusios Vilniaus krašte didelės audros padarė nemažą gyventojams nuostolių. Apskaičiuojama kad vien Ašmenos, Švenčionių, Brėslaujos ir Pastavų apskrityse audros yra padariusios iki 600.000 aukso nuostolių. Ryšium su tuo ūkinės organizacijos dabar daro nukentėjusių ūkininkų sąrašus ir numato jiems suteikti paramos.

AUDROS PADARĖ DAUG ŽALOS

Liepos 17 dieną Vilniaus krašte siautė smarki audra. Iš gaunamų pranešimų tenka sužinoti, kad Vilniaus-Trakų ir Ašmenos apskrityse žaibas uždegė 9 trobesius, kurių 4 sudegė visai. Be to žaibas pritrenkė ir užmušė kelis žmones ir daug gyvulių.

DAR VIENA MOTERIS LAKŪNE

Šiomis dienomis, labai greitai laiku — per 5 dienas, šančių g-jos mokinė Izabelė Plyčiūtė, 16 metų, išmoko skraidyti ir jau skraido savarankiškai.

„Kas Man Tos Šv. Mišios?“

Kiekvienos gerai išklaustos Šv. Mišios, mirties valandoje bus tavo didžiausia pagunda.

Kiekvienos Šv. Mišios trumpina tavo laikiną bausmę, per nuodėmę užsitrauktą.

Klausydamas Šv. Mišių duodi Viešpačiui Dievui didžiausią pagarbą.

Per Šv. Mišias Viešpats Dievas tau atleidžia visas kasdienes nuodėmes, kurių tu esi pasirijęs saugotis.

Klausydamas Šv. Mišių tu suteikti didžiausią pagalbą mirusiems.

Vienos, tavo paties išklaustos Šv. Mišios duoda tau daug daugiau, kaip daugelis Mišių atlaikytų tavo intencija, tau mirus.

Šv. Mišios išgelbsti tave nuo daug pavojų ir nelaimių.

Per Šv. Mišias tu apturi palaiminimą savo darbams.

Per Šv. Mišias tu klūpai tarpe daugelio angelų, kurie garbina Viešpatį Jėzų.

Tad tai visa žinant, ar galima sakyti: „Kas man tos Šv. Mišios?“ K.

Mūsų Parengimas

ŠVYTURIO parengimas įvyksta rugpjūčio 19 d., šeštadienį, 9 val. vakare, buvusių Liet. Namų salėje, Av. Montes de Oca 320, Buenos Aires. Šiuo parengimu bus paminėtos ŠVYTURIO devynių metų sukaktuvės.

Patį programą trumpa, bet įdomi. Įžangos žodį tars p-lė G. Padvalskytė, Monologą sakys svečias p. X. Be to, du žmonės „susiginčys“ dėl laivokartės. Bus ir dainų. Dainininkės sesutės U. ir O. Povilonytės mums padainuos. Pasirodys gerai žinomas solistas p. Orlovas.

Seka dviejų veiksmų trumpa komedija „Ląžybos“. Dalyvauja vaidintojų būrelio artistai: p-lės O. Gerviliūtė ir S. Milauskytė, ponai K. Misiūnas, B. Verbickas, A. Stančikas, p. X. ir V. Daratėnas. Bus juokų. Tiesa, rimtas dalykas daryti operaciją, — bet juokas vistik įlenda vaidinime.

Programą užvainikuos dainos. Kuartetas sudainuos naujų dainų: U. ir O. Povilonytės, J. Rymavičius ir V. Padvalskytė. Bus ir staigmena: pasirodys oktetas.

Seka linksmas šokiai. Grindys salėje bus naujai išvašautos. Salė bus atdara nuo 8 val. vakaro.

Kuklus ŠVYTURIO parengimas. Kuklios pastangos suruošti šį minėjimą. Tačiau tikimasi, kad atsilankiusieji į tą parengimą — tinkamai įvertins tų žmonių trūsą, kurie ruošdami šią programą neįsigailę nei laiko nei trūsos.

Drauge, bei draugužė — ištiesk savo dešinę ranką, patys lūkite tame parengime ir atsiveskite savo pažįstamus.

Is anksto ŠVYTURYS taria — Nuosirdžiai Dešim! K.

Kaunas Moterų organizacijos buvo surengusios šeimininkės dieną, kurios tikslas buvo parodyti pavyzdinę šių dienų šeimininkavimą, higienišką maisto gaminimą, švarą ir kt. Tam tikslui buvo paskaitos ir parodėlės, kuriose buvo rodomos šių dienų patogios virtuvės maisto produktai ir kt. Visa tai buvo paliginta su senovės virtuvėmis ir šeimininkavimu. Ypatingą kauniečiai dėmesį buvo atkreipę į eitynes su šeimininkų gyvenimą ir darbus vaizduojančiais paveikslais. Eitynės su moterų organizacijų atstovėmis vakare buvo atsilankiusios prie Karo Muziejaus, kur pagerbė Nežinomąjį Kareivį, padėjo vainikus ir kt. Dalyvavo keli tūkstančiai žmonių.

Kaunas Viešųjų Valstybinių Bibliotekų surinktais duomenimis 1938 metais per paskutinį ketvirtį abon. ėmė knyg. į namus 148.394 kartus, o jau per 1939 metų pirmąjį ketvirtį 190.143 kartus. Reiškia, padaugėjo 41.749. Pažymėtina dar ir tai, kad daugiau knygų pradėjo skaityti ūkininkai, darbininkai. Ūkininkai skaičius padidėjo iš 9.401 į 16.793, darbininkų iš 3.586 į 6.629, amatininkų iš 2.602 į 4.196. Taip pat padidėjo ir skaityklų lankytojų skaičius. 1938 metų paskutinį ke-

tvirtį jas aplankė 168.219 asmenų, o 1939 metų pirmąjį ketvirtį 195.897 asmenys. Skaityklos lankytojų didžiausią skaičių pagal verslą (išskyrus moksleivius) sudaro darbininkai, ūkininkai ir amatininkai.

Kaunas Šiuo metu Lietuvoje yra 89 vidurinės mokyklos: 62 gimnazijos ir 27 progimnazijos (3-jų klasių vidurinės mokyklos). Iš jų 65 yra lietuvių (43 gimnazijos ir 22 progimnazijos) ir 24 nelietuvių (19 gimnazijų ir 5 progimnazijos). Šiais mokslo metais vidurinėse mokyklose mokėsi 21.095 mokiniai — lietuvių vidurinėse mokyklose 18.471 mokinys, arba 87,56 % visų mokinių, nelietuvių — 2.624 arba 12,44 % visų mokinių. Tautybėmis mokiniai šiaip yra pasiskirstę: lietuvių — 76,67 %, latvių — 0,36 %, lenkų — 2,08 %, žydų — 17,67 %, vokiečių — 1,64 %, rusų 1,45 %; mokytojai — lietuvių mokyklose 138, nelietuvių 320. Vyru mokytojų yra 64,9 %, moterų 35,1 %. Nuo rugsėjo 1 d. pradės veikti Kretingos valstybinė gimnazija ir Tauragės Namišės progimnazija. Be to, Plungės, Kelmės ir Kauno šv. Jėzaus Širdies kongregacijos progimnazijos nuo mokslo metų pradžios paverčiamos gimnazijomis.

LIETUVOJE

mis. Ateinančiais mokslo metais mokinių skaičius sieks apie 25.000. (7)

Kaunas Ispanijos pasiuntiniu

Lietuvai paskirtas Don Louis de Olivarez Carde de Artazes, kuris rugpjūčio mėn. pradžioje atvažiuoja į Kauną įteikti savo skiriamuosius raštus. Naujas Ispanijos pasiuntinys ruolat reziduos Rytgoje. Lenkijos pasiuntinys Lietuvai I sekretorius M. Zalienskis atšauktas iš savo vietos ir paskirtas I sekretorium Lenkijos pasiuntinybėje Felsinkyje. I savo naują paskyrimą vietą išvyko rugpjūčio 2 d. Naujojo Lenkijos pasiuntinys Kaune I sekretorium paskirtas Varšuvos U.R.M. patarėjas Bernard Fukiewicz, kuris jau laukiamas Kaune.

Šventoji Abotogaujas Vidaus

Reikalų Ministerijos generalinis sekretorius Pr. Barkauskas jau kelintą dieną dirba Darbo Tarkoje šventoje. Be to, Darbo Tarkoje dar dalyvauja ginklavimo valdybos viršininkas plk. Lesauskis. Panevėžio apskr. viršininkas Šlepetys ir eilė kitų aukštesnių pareigūnų, jų tarpe vienas ats. pulkininkas ir buvęs Kauno burmistras Graurogkas.

Kaunas. Šiomet Marijampolės rinktinėje visoje apskrityje) sukdideliu pasi sekimu šventės praėjo Marijamp. su labai dideliu pasisekimu šventė įvykdyta. Panaši šaulių šventė įvyks S. Kalvarijoje, kur numatoma bus didelės iškilmės ir turininga programa. Be to, didelės šaulių šventės dar įvyks Prienose ir Kazlu Rūdoje. Šių švenčių metu bus įteikiami šaulių medaliai, kuriais Marijampolės rinktinėje apdovanojama apie 100 amėnų.

Kaunas — Rugpjūčio 1 d. grįžo į Lenkiją apie savaitę Lietuvoje viešėję 30 lenkų rašytojų ekskursija. Rugpjūčio 2 d. atvyksta į Lietuvą Lenkijos telegramų agentūros direktorius ir keli kiti agentūros redaktoriai. Be to, Kaune vieši apie 50 Lenkijos koo-

peratvų sąjungos „Spolem“ narių. Rugpjūčio 5 d. Kaune laukiama atvykstant Vilniaus lietuvių mokytojų ekskursijos.

Kaunas — Šiomis dienomis

Karveliškių kaime, Žiezmarų valsč., perkūnas trenkė į Ratkevičiaus gyvenamąjį namą. Pri trenkė du Ratkevičius, vieną 79, kitą 43 metų amž., Ratkevičiūtę 45 metų amž. ir pas Ratkevičius svečiuose buvusį Antanavičiūtę 45 amž. Pradėjus namui degti, trys pritrenkieji samonę atgavo, o A. Ratkevičius; 79 metų amž. samonės neatgavęs kitų buvo iš degančio namo išneštas. Jūs samonę atgavo tik kitos dienos rytą.

Šiauliuose nugriauta 100 lūšnų.

Šioment Šiauliuose nugriauta apie 100 lūšnų, kurios labai gadi- no miesto centro išvaizdą. Dabar vietoje nugriautų lūšnų statomi puikūs mūriniai namai. Be to, miesto ribos labai plečiasi. Gubernijos dvaro link ir ten statoma daug mūrinių ir medinių namų. Prie statybos darbų dirba daug darbininkų.

SUBTABDYTAS TURIZMAS LENKIJON

Apskaičiuota, kad nuo turizmo sutarties su Lenkija pasirašymo dienos tarpusavio atsiskaitymo tarp Lietuvos ir Lenkijos sąskaitoje jau yra 200.000 Lt Lenkijon naudai. Tai rodo, kad iš Lietuvos į Lenkiją važiuoja daugiau turistų kai iš Lenkijos į Lietuvą. Dabar dedamos pastangos tą skirtumą išlyginti ta prasme, kad iš Lenkijos daugiau turistų vyktų Lietuvon. Turistinių čekių vykti Lenkijon išdavimas laikinai yra sustabdytas.

Taip pat ir prekių mainų su Lenkija balansas Lietuvai yra nuostolingas. Kol jis bus išlygintas, teko apriboti lenkų prekių įvežimą į Lietuvą.

Kaunas Skulptorius Petras Ri-

mša Berlyne susitarė su keliomis firmomis atliedinti iš bronzos Lietuvos Mokyklą, kuri atliedinta bus pasiųsta Lietuvai kamba-riui Pitsburgo universitete.

GERAI UZDIRBA PAPIROŠŲ FABRIKAI

Atskyrus Klapėdos kraštą nuo Lietuvos, mūsų tabako fabrikai gavo labai daug naujų užsaky- mų. Dabar jie dirba be pertrau- kos, gamindami įvairių rūšių pa- pirusus ir cigaretes. Kai kurie fabrikai esą įvedę ir papildomas pamainas.

Kaunas, Liepos 21 d. keli šimtai

kauniškių su nuosirdžiais bro- liškais linkėjimais palydėjo Vilniaus lietuvių studentų ekskur- sija, kuri, paviešėjusi Lietuvoje 2 savaites, grįžo į Vilnių. Studen- tams įteikta daug dovanų: Lie- tuviškų knygų, tautiškų rankdar- čių.

Kaunas Zinomasis sportinin-

kas - krepšininkas M. Razgys su- situočė su sportininke-lengvaat- jete D. Vitartaite. Vestuvėse dal- yvavo ir Amerikos Jungtinių Val- stybių nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministras Lietuvai Owen C. Norem. (7)

DOMĖS!

DOMĖS!

1939 m., rugpjūčio 19 d. šeštadienį, 9 v. vak.

RUOSIAMAS

Milžiniškas Vakaras

Buvusių Liet. Namų Salėje:

AVENIDA MONTES DE OCA 320 BUENOS AIRES

KURIUOMI

ŠVYTURYS

Iškilmingai mini 9-mių metų sukaktuves. Salė gražiai išpuošta

PROGRAMA

- Ižangos žodis.
- Monologas „Sakė, sakė, sakė“.
- „Laivokartę perkant“. Vaidina p. Kuzmickas ir p. V. Vargas.
- Dainos, kurias išpildo dainininkės p-lės U. ir O. Povilonytės.
- Dainuoja solistas p. Orlovas.
- Dviejų veiksmų juokinga ir trumpa komedija:

„Ląžybos“

DALYVAUJA:

Švanas p. K. Misiūnas
Svanienė p-lė. O. Gerviliūtė
Juozas p. B. Verbickas
Jonas p. A. Stančikas
Slaugė p-lė. S. Milauskytė
I gydytojas p. X X.
II gydytojas p. V. Daratėnas

- Kuartetas, kuriame dalyvauja p-lės U. ir O. Povilonytės, p. p. Rymavičius ir V. Padvalskis, išpildo keletą dainų.

VIII/ Uždarymas.

Po programos seka ŠOKIAI „Kanklių“ orkestrui griežiant.

TURTINGA LOTERIJA

- PASTABOS: a) Salė atdara nuo 8 val. Programa punktualiai prasideda 9.15 v.
b) Programa įdomi ir trumpa, tad šokėjams bus laiko pasižioti.
c) Įeinant prašome aukoti nemažiau penkiosdešimties centų. Prie įėjimo bus duodami bilietėliai, kuriais bus galima laimėti įdomių ir vertingų fantų.

Visus maloniai kviečia

Rengimo Komisija.

Buenos Aires Lietuviai

PAMALDOS VALENTIN ALSI-NA

Kas sekmadienį Šv. Mišios lygiai 9,30 val. ryto. Per Šv. Mišias pritaikintas pamokslėlis. Adresas: B. Rivadavia 2199.

BOCA

Mišios, pamokslas ir palaiminimas Šv. Sakramentu kas sekmadienį, 11,45 val. ryto Gieda Šv. Cecilijos choras.

Išpažintys klausomos kas šeštadienį nuo 5 val. vakaro iki 7 val. Taip pat galima preiti prie išpažinties sekmadieniais, prieš Mišias.

GYVOJO ROZANČIAUS DRUGIJA AUGA

Neseniai įsikūrusi dvasinė draugija, Gyvojo Rozančiaus, po Tėvo A. Andriūšo vadovybe, gražiai auga. Jau veikia trys ratalai po 15 asmenų. Iš viso yra 45 narės. Dabar jau einama prie ketvirtito ratalio sudarymo. Kol kas yra vien moterys toje draugijoje. Rodos bus ir vyrų būrelis. X.

PASKUTINIS PARAGINIMAS

Maž daug už dviejų mėnesių bus pirmos Komūnijos šventė. Tad tėvai, kurie nesuskubo prisijusti savo vaikų į tikybės pamokas, yra raginami tai padaryti. Be to, vaikai, kurie dabar eina į tas pamokas, turi eiti savo paskirtu laiku. Tai yra, stropiai lankytis. Pamokų mokytojos ir vietos yra sekančios: 1) p-lė Miliauskytė, Irala 1510, Dock Sud; 2) p-lė Pironaitė, Olavarria 436; Boca; 3) p-lės Povilonytės, B. Rivadavia 498, Pineyro ir 4) p-lė Baltrušaitytė, B. Rivadavia 2199, V. Alsina. X. (2)

DEKUI

Širdingai yra dėkingi Tėvai Marijonai lietuvių koplyčios gražintojams: ponams Mikučioniams ir Krivickams už vienos spintos padidinimą, ponams Miliauskams ir p. G o k u i — mažą staliuką. Taipogi prie naujo arno, yra prisidėjusi p-lė Baltrušaitytė, aukodama \$ 5.00. Visiems dekuai. T. M.

Mielas skaitytojai! Ši šeštadienį, rugpjūčio 19 d. rengiamas SVYTURIO suktakuvėms paminėti vakaras. Pasistenk, kad kuo daugiausiai lietuvių jame dalyvautų.

NEPAMIRSKIME!

SVYTURYŠ laukia visų savo skaitytojų atsilankant į jo devynių metų suktakuvė minėjimą — vakarą, kuris įvyks rugpjūčio 19 d., val. vakare, buvusių lietuvių Namų salėje, Montes de Oca 320. Taipgi nežūrė kieme koks bus oras šeštadienį — vistiek salėje bus giedra naktis. Tad visi iš visų pusių — vaziuojame! S.

LIETUVIS SENELIŲ PRIEGLAUDOJE

Jau kuris laikas, kaip yra patalpintas senelių prieglaudoje, San Isidro, Av. Manuel Otario 1179, senas lietuvis, (78 metų amžiaus) p. Šaučiulis. Paskutiniu laiku jam sunkiai buvo paeiti, iš priežasčių nervų ligos. Jis ilgą laiką dirbo Campo Mar vilnėje, Pineyro, Ačiu p. Suleriui, jis gerą pastogę rado virš minė-

tame senelių name. Rodos, šito senelio šeima Lietuvoje: Jonas, Ona, Emilija ir Levonija. Jis paėjo iš Krioksnės km., Anyksčių apskr. Kiek teko girdėti, p. Šaučiulis ilgą metą buvęs Susivienijimo narys. Tad gal toji organizacija nepamirš savo nario. Ji aplankė kun. K. Vengras ir p. Galakvosčius. Kor. (2)

SVARBU ŠOKEJAMS

Anksčiau rašėme, kad šį šeštadienį, per SVYTURIO ruošiamą minėjimą, bus galima ilgai pasižokti. Prie to dar turime pridėti ir smagiai, nes tam vakarui salės grindys bus specialiai išvaškuotos. Tad visi šokėjai šį šeštadienį renkasi buv. Liet. Namų salėje, Av. Montes de Oca 320, pasižiūrėti įdomios programos ir smagiai pasižokti. Šokėja.

MŪŠŲ LIGONIAI

Valerija Ratkauskienė sveikata po apendicito operacijos, Fiorito ligoninėje.

Ona Pažerienė, sirgusi gripu baigia sveikti, Barracuose. P. Gailiūnienė iš Dock Sud gu-

li Rivadavia ligoninėje. Greičiausiai turės pasiduoti vidurių operacijai.

P. Mačiulis irgi jau kelinta savaitę kaip nesveikuoja.

V. Spirgevičiaus sveikata gerėja. Guli Mercedes ligoninėje.

Lankykite mūsų ligonius!

PRANEŠIMAS CHORISTAMS IR VAIDINTOJAMS

Šiuo pranešame, kad visi Šv. Cecilijos choro dainininkai ir vaidintojai, per SVYTURIO devynių metų suktakuvė minėjimą, 1939 - 8 - 19 d., įleidžiami veltui ir prie įėjimo turi teisės reikalauti įžangos bilietelių, kuriuose bus galima išlošti vertingai dailiai.

SVYTURIO Administracija

PASIKORĖ LIETUVIS

Pereita savaitę pasikorė P. Dabricka, Villa Castellinoje, Tai ne pirmas atsitikimas, kad lietuvis sau gyvybę atimtų. Skaudu išgirdus panašius įvykius. L.

Berisso Lietuviai

AUKŠTAS SVETYS MOKYKLOJE

Rugpjūčio 5 dieną, Prez. A. Smetonos vardo mokykloje lankėsi iš Lietuvos atvykęs Valstybės Kontrolės pareigūnas p. J. Grebauskas, Tėvo Andriūšo lydimas. Svečias grožėjosi mokinių lietuviškais veideliais, apdovano damas juos. Pasikalbėjęs su mokytojais p. K. Vilku ir p. V. Nalivaika, mokyklos reikalais, visi aplankė ponus Vilkus, kur prie garžiai paruošto p-nios Vilkenės stalo, pasikalbėjo apie Berisso lietuvių kolonijos ir kitus reikalus. Apie 7 val. p. J. Grebauskas su mok. Nalivaika išvyko Buenos Airesna, o kun. Andriūš išsiskubino dalyvauti „Mindaugo“ draugijos valdybos posėdin. (2)

S. D.

„SVIESA“

Brazilijoje, Sao Paulo, lietuvių katalikų laikraštis „Sviesa“ išleido 200 numerį. (Jau penkti

metai kaip eina) Šis numeris pagražintas, 8 puslapių. Klestėkite ir bujokite! Su šiom suktakuvėm „Sviesa“ žengia į priekį — pulapių skaičius iš šėsiu padidėnamas aštuoniais. Sveikiname! (7)

SENATAI AFROBAVO PAKELSTI MOKSLO ĮSTATYMA

Praeita savaitę, La Platoje, senatas sutiko pakeisti mokslo įstatymą. Tai yra, dabar norima įtraukti į bendrą mokslo sąrašą. Buenos Aires provincijoje ir katalikų tikybą. Įstatymas atiduotas diputatų kamerei, kuri dabar posėdžiauja. Jei bus sutikta, tai visos Buenos Aires provincijos pradinės mokyklos, turės įtraukti, kaip privaloma, katalikų tikybės dėstymą. 2

PATARIMAS

Senas socialistas mirties patarimą sūnui: — Štai mano paskutinis patarimas: kovok su kapitalizmu ir vesk turtingą vienturtę.

Londonė bandomia apsaugoti miestą, karui ištikus, užleidžiant tam tikrą rūką.

Jaunuoliška Dvasios Giedra

Stebuklinga yra dvasios giedrumo jėga. Sunku ir apsaukti, kiek su ja galima nuveikti.

Tėvas šypsoi, girdėdamas prie darbo dainuojančią dukterį, giedrėja motinas nuvargęs veidas, va! Ir šeima nejučiomis link smiau dirba.

Pakanka vieno giedro asmens namuose, o visų nuotaika pakyla.

Kai kurie žmonės eina per gyvenimą, tartum smuikininkai, kurie su muzika keliauja iš vietos į vietą ir visur visiems, kas padorės jų klausyti, visada pasirodę suteikti malonumo. Užtat kiti pripildo orą garsiais keiksmiais ir dantų griežimu. Jie gyvenime neša aitrų vaitojimą ir blogą nuotaiką, su palinkimu į barnį; kur tik nepasirodo, kiekvienas nuo jų šalinasi.

Kiekvienas žmogus telkia apie save draugus, kada krečia šypsenos savo sąskaiton. Jei pats išsaves juoksies, netapsi pašaipu kitų.

Argi neapsimoka mažame ne pasisekime žiūrėti tikrai juokingą jo pusę?

Turėti linksma abejingumą dėl smulkių nemalonių yra viena didžiausių žmogaus dovana.

Staigus, nesuvaldomas būdas pagreitina senatvę, kenkia sveikatai žymiai daugiau, negu kad stoka maisto, blogas būtas arba persidirbimas. Mažai turime žmonių pavyzdžių, kurie, turėdami lengvai užsidegantį būdą, išgyveno ilgą amžių.

Nesierzink, nesirodyk niekam su savo kančia. Tylėk, užgnaužk savyje savo kentėjimus. Kovok su savo likimu, kol išteksi jėgų. Prieš pasaulį neverk nusizėmęs, nes už sąžarą pasaulis moka panieką.

Pačiame gyvenimo fakte glūdi kažkokia galia.

Rytą praverti akis, pažvelgti į pasaulį, atsikvėpti grynu oru, paragauti saulės spindulių ir jau stis kažkaip pakeltu tos juntamos jėgos ir tyrumo, tvinkšiojančio kiekviename mūsų dirgnyje!

Moteris savo namuose, jei moka juose protingai ir giedrai šeiminkauti, yra tikra valdovė.

Padori moteris, mylinti savo šeimą ir žmones, argi ji nėra dan-

gaus dovana? Argi ji nėra ta, kad namus ir visuomenę pagrazintų, pakeltų?

Nuoširdūs žodžiai yra kaip medus, bet smulkūs barniai, įkyrumas, bloga nuotaika, priekaištai, nemandagumas — visa tai įneša į šeimas nesantaiką, nelaimę.

Koks gražus būtų mūsų šeimų gyvenimas, jeigu kiekvienas vaikas, eidamas poilsio, galėtų pažvelgti tėvams į akis ir sušukti:

— Iš tikrųjų, gražu šiandieną buvo pas mus!

Tiktai tokie žmonės patenkinti, kurie savo mintis kreipia į ką nors kitą, negu savo laimę.

Nėra laimės be sąžinės gyvenimo, nėra naudingo gyvenimo, jei gyvenama tik sau. Kasdieną padaryk kam ką nors gero, ir būsi patenkintas.

Saulėtas žmogus visų mylimas, prieš jį atsidaro visos durys.

Savo nuoširdumu jis nugali išsišokimus, klastą ir visur yra sveikinamas, kaip saulės spindu lis.

Koks pagaus žmogaus veidas, kai gera mintis jį apšviečia! Tos šviesos atspindis nuskaidrina visą žmogaus būtybę!

Giedrus žmogus aplinkumai turi beveik tokią pat įtaką, kaip saulės šiluma laukams ir girioms.

Sutikti jį iš ryto — jau malonumas, jo rankos paspaudimas nauja jėgos srovė perbėga mūsų nervais, o po truputį su tuo žmogui kalbos patiriame jausmą, tarsi įgavome naujos energijos gyventi.

Visas pasaulis myli mažus vaikus, nes jie dvelkia džiaugsmu ir apdainuoja norą gyventi taip, kaip vieversys rytmečio aušrą. Filosofas Schopenhaueris pasakė:

— Vieniems pasaulis atrodo blogas, liūdnas, menkas; kitiems — patrauklus, įdomus ir pilnas prasmingumo.

Pasaulis yra toks, kokį jį matome, yra veidrodis, kuris atmuša mūsų pačių paveikslą.

Surauk kaklą — viskas tau pasirodys bloga, nusijuok — pasaulis linksmai tave pasveikins. 2.

„Jaunimo Kelias“.

Mašina, Kuri... Rūko

Vašingtone prie žemės ūkio ministerijos yra atskira laboratorija, kuri tyrinėja tabako auginimą ir jo paruošimo vartojimui sąlygas. Čia tirama tabakui tinkanti žemė, jo atskiros rūšys, tabako pagaminimas, jo auginimas ir t. t. Neseniai šita laboratorija įsigijo mašiną, kurios pareiga iširti naujai pagamintus cigarus.

Šita mašina turi „burną“. Į „burną“ įkišta cigarų mašina ritmiškai rūko, t. y. traukia į save dūmus. Šituo būdu tirama, kaip greitai sudega cigaras ir kaip lengvai galima per cigarą traukti oras, be to, mašina tuo pačiu laiku patiria, kaip ilgai ir kiek daug nesubirusių išsilauko cigarų pelenų. Iš mašinos paskelbiamų duomenų sprendžiama apie išauginto tabako ir pačių cigarų gerumą. Anksčiau vietoje mašinos dirbdavo net keli „ra-

gautojai“, kurie, kaip dabar konstatuota, šito darbo taip tobulai, kaip mašina, atlikti nesugebėdavo.

BE SMULKMENŲ

Klausyk, Onute, girdėjau, kad tu susižiedavai su Mykolu. Ar jis tau nesakė, kad mudu taip pat buvome susižiedavę?

— Ne. Smulkmenų jis man neaiškino, tik pasisakė, kad gyvenime esąs pridaręs daug įvairių kiaulyščių, kurių dabar gėdina si.

PER PAMOKAS

Gamtos mokytojas rodo mokiniams gorilos kaukolę.

— Gerai įsižiūrėkite į tą kaukolę, tokios galvos mūsų krašte yra tik dvi; vieną turi Tautos Muziejus, kitą aš.

Berisso Lietuviai

IS „MINDAUGO“ DRAUGIJOS SUSIRINKIMO

Rugpjūčio 6 d., „Mindaugo“ draugija turėjo visuotiną narių susirinkimą, kuris puikiai praėjo. Patiekta dienotvarkė buvo gyvai ir nuodugnai apsvaistytas. Priimta draugijos sukakties minėjimo apyskaita su \$ 232.70 grynu pelnu; priimta pirmo pusmečio finansinė apyskaita su \$ 417.25 kasos pakilimu; nutarta suruošti didelį vakarą, pastatant operetę „Malūnininkas ir Kamin kretis“ ir ta proga išleisti rifą, draugijos nuosavybės įsigijimui; pertvarkyti draugijos knygyną sulig valdžios reikalavimu išpaunų kalba ir valdybai pavesta rūpintis įgyti draugijai juridines teises. Daugiausiai užtrūka prie draugijos nuosavybės įsigijimo klausimo, kuris atidėtas kitam susirinkimui, kad būtų sudarytas tam tikras komitetas. Narių buvo inėsta, kad padarius viešą nutarimą nutraukti prenumeratą vienam lietuviškam laikraščiui, kuris turėdamas nemažai Mindaugiečių skaitytojų skleidžia visokias nesąmones apie

draugiją, šmeiždamas ją. Draugijos pirmininkas dėl to pareiškė, kad spaudos skaitymas yra privatinis narių dalykas, ir tegu skaitytojai patys nusprendžia ar skaityti tokią spaudą, kuri jų pačių daromą darbą su purvais maišo. Per susirinkimą prisirašė keletas naujų narių ir tą dieną už nario mokesnį kason buvo įmokėta \$ 124. Pasibaigus susirinkimui valdyba apmokėjo sirgusiems nariams pašalpą.

Susirinkimas, praėjo skaitlingai ir kultūringai ir visi skirtėsi namuosna patenkinti. Jaunimas susiradęs lietuvišką orkestrą, dar va'andėlę linksminosi. (2)

Dalyvavęs.

IS EKSTRA SUSIRINKIMO

Rugpjūčio 13 d. įvyko Mindaugiečių ekstra susirinkimas nuosavybės įsigijimo klausymu. Vienbalsiai nutarta pirkti žemės sklypą, ir statyti salioną. Tam išrinkta komisija.

Plėčiau bus pranešta sekančia me ŠVYTURYJE.

LIETUVOJ

Kaunas — Rugpjūčio 1 d. išžiavo keletą dienų Lietuvoje. Nesėjęs žinomas Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų draugas anglų ats. brig. gen. Alfredas Burtas. Atsiveikindamas generolas, tarp kito ko, pareiškė: „Šį kartą kaip ir anksčiau, mano apsilankymas Lietuvoje yra grynai privatus pobūdžio: atvykau aplankyti, pasimatyti su savo senais draugais, kurių turiu apsiejai Lietuvoje. Prieš tai lankiausi Suomijoje, Estijoje ir Latvijoje. Giliai sujaudintas esu man parodyti vaizdingumu: šias kelias dienas savo draugų tarpe jaučiausi, kaip namie. Svetimšaliui, mačiusiam jūsų nuniokotą kraštą prieš 20 metų ir po to lankiusiam jį keletą kartų, gal lengviau yra spresti apie jūsų padarytą ir daromą pažangą, negu jums patiemis. Paskendę kasdieniniuose darbuose ir rūpesčiuose, jūs patys ir nepastebite, kiek daug esate nudirbę visose gyvenimo srityse, kaip toli per 20 nepriklausomojo gyvenimo metų esate pažengę ir kaip sparčiai žengiate pirmyn. Gražiai yra tvarkomas ne tik Kaunas ir kiti Lietuvos miestai, bet ir kaimas, žodžiu, visa Lietuva. Prisimenu aikštę prie Karo Muziejaus. Juk čia kadaise buvo turgavietė su aplinkui riogsančiomis lūšnomis. O šiandien puikūs, modernūs pastatai, ir gražiai tvarkomi skverai. Ypač gili įspūdį palieka vėliavos nuleidimo apeigos Karo Muziejaus sodelyje, kurias pats savo akimis mačiau ne tik čia Kaune, bet ir viename didžiausių kinoteatrų Londone... Viešėdamas Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose ir keliaudamas per juos, visur pastebėjau didelį pasiryžimą vieningai dirbti taikų ir ramų kultūros darbą. Pergvenotos ir pergyvenamos nelaimės bei pavojai sucementuoja žmones, skatina, dar uoliau dirbti bendram taikos labai ir savo krašto gerovei“.

Baigė savo pareiškimus generalas.

Kaunas — Priskyrus Klaipėdos kraštą prie Vokietijos, ten pasiliko Vytauto Didžiojo Universiteto Gamtos Muziejaus paukščių tyrimo stotis. Ji buvo įsteigta Ventės Rago pusiasalyje — Kintuose. Beveik kasmet toje paukščių tyrimo stotyje būdavo apžieduojama 8.000 — 10.000 įvairių sparnuočių. Per eilę metų Vytauto Didžiojo Universiteto paukščių stebikloje buvo apžieduota nemažiau kaip 90.000 įvairiausių sparnuočių. Bene daugiausiai iš Kintų su alumininiais žiedeliais išskrisdavo šnekučiai, zylės, strazdai, musinukės, kielės ir kt. Kovo mėn. Vytauto Didžiojo Universiteto paukščių stebikloje nustojo veikusi. Nors Gamtos Muziejaus ir neteko savo stebiklos, tačiau to darbo nesumažino. Ypačiai noriai prie to darbo prisidėjo jaunimas — moksleiviai. Jie šią vasarą apžiedavo daug šnekučių, kovų, pempų, zylių, strazdų, laukinių ančių ir kt. sparnuočių. Liepos mėn. prisidėjo kiek sunkesni darbai, nes tenka apžieduoti didelius paukščius — pelėdas, apuokus, gandrų, baublius, vištavangius, sakalus, gerves ir kt. Plėšriuosius paukščius apžieduoti nėra lengva. Jie kartais puola prisitartinę prie jų lizdo žmogų ir gali pavojingai nagais sužeisti. Todėl kartais tą darbą tenka atlikti tamsumoje — naktį. Nuo pavasario pradžios iki dabar įvairiose provincijos vietose paukščiams (jaunikliams) ant kojų užmauta apie 3.000 žiedų. Iki vasaros pabaigos numatoma apžieduoti dar nemažą įvairių sparnuočių. Išplėtus paukščių žiedavimo darbą, gamtininkai turės tikslesnių žinių, kur ir kokie sparnuočiai žiemoja ir svarbiausia per kokias žemes jie pasiekia tokius didelius atstumus, nes nuskrenda net po 7.000 — 10.000 km.

SKAITYK ŠVYTURI

Anglijos paštininkai, su priešdūjinėmis kaukėmis, per suruoštą bandymą.

PASIUNTINYBĖS IR KONSULARINIO SKYRIAUS

adresas:

CERRITO 1493

TELEFONAS 44 - 5243

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 16 val.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos ir statymu nustatytais dienomis ir Argentinos respublikos svarbiomis šventėmis.

Lietuvos Konsulato

MONTEVIDEO

adresas:

SORIANO 1386. Telef 81-006
Priima: pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais, nuo 11 iki 12 val.

A K U Š E R Ė

A. BENES BILEK

Daug jau pasidarbavusi lietuvių Kolonijoje
c. LIMA 1217
U. T. 23 - B. O. - 3389
Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.

IS BERISSO

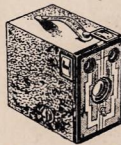

FOTO BERMAN
Nueva York y
Valparaiso,
Berisso, FCS.

Daro specialias fotografijas skerdyklų karnetas

Didžiausias lietuvių

viešbutis

S. POVILONIO

Randasi Bdo de Irigoyen 1692. Švarios nakvynės. Skanūs valgiai.

ŠVYTURIO REDAKCIJOJ galima gauti pirkti sekančias knygas.

MALDAKNYGE ir BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS. 255 pusl.	\$ 2.—
ŠVENČIAUSIOS JEZAUS ŠIRDIES INTRONIZACIJA 92 puls.	" 0.75
MAŽAS KATEKIZMAS, arba trumpas tikėjimo išdėstymas. Kun V. K., pusl. 63	" 0.50
STACIJOS IR GRAUDŲ VERKSMAI, pusl. 62 ..	" 0.40
VYSKUPO P. BŪCIO VEIKALAI:	
APOLOGETIKA, arba atsakymai į bedievių užmetimus prieš tikėjimą, pusl. 222, su popierės viršeliais .	\$ 2.20
aptaisyta	3.—
KATALIKŲ TIKYBA, arba dogmatinis katalikų tikybos išdėstymas pusl. 215, aptaisyta	" 4.—
JEZUS KRISTUS PASAULIO IŠGELBETOJAS, 514 puslapių popierės viršeliais	" 5.—
aptaisyta	" 6.—
KUN. Dr. K. MATULAICIO VEIKALAI:	
KRISTUS PATARIMŲ KELIAIS, 223 puslapių, aptaisyta	\$ 4.—
SIELOS TAKAI TOBULYBEN, 269 puslapių, aptaisyta	" 4.—

Vidaus ir kraujo ligos. Veneros. Moderniškas gydymas ultravioletiniais spinduliais, dirbtina temperatūra ir trumpom bangom.

Dr. D. SHPUNBERG

ANTRADIENIAIS NETURTINGUOSIUS

PRIMA VELTUI

Nuo 4 iki 7 val.

Azcuenaga 384

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

APTARNAUJAMAS GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIS

- 1) Moderniški Dispensarai Antiveneriški — Blenoragija
- 2) Greitas ir visiškas išgydymas naujuoju būdu.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odes ligos: Egzema, pletimai, plaukai.
- 5) Hemoroidai: Pašalinami be skausmo, be operacijos.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklės, nosies, ausys: Uždegimai, tonzilait.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvarymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (Atakira), Mėnesinė.
- 13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

MCSU ŽINOMOJI KLINIKA, GYVUODAMA 15 METŲ
GARANTUOJA GREITĄ IR VISIŠKĄ IŠGYDYMĄ.
PATARIMAI IR ANALIZAI VELTUI
nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.
PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITELI
Ekonomiški abonementai ratomis. Supranta lietuviškai.

LRIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE